

حقوق کارگران در ایران

بنیاد رسانه‌ای زمانه

شماره ۱۰

دسامبر ۲۰۱۹ - ژانویه ۲۰۲۰

حقوق کارگران در ایران

شماره ۱۰

آذر و دی ۱۳۹۸ / دسامبر ۲۰۱۹ و ژانویه ۲۰۲۰

۲	.....مقدمه
۳	.....مسائل عمده
۵	.....سرکوب
۸	.....اعتراضات کارگری
۹	.....بازنشستگان و معلمان
۱۰	.....پایان اعتصاب نیشکر هفت تپه؛ شروع دوباره اعتراضات هپکو
۱۲	.....کارگران شهرداری مریوان به کولبری روی آوردند
۱۳	.....تداوم اخراج و بیکارسازی کارگران
۱۵	.....زنان: گسترش شکاف جنسیتی
۱۷	.....کولبران: مرگ دو کودک
۱۷	.....کودکان کار و کارگران مهاجر
۱۹	.....حوادث کار؛ معدنچیان زیر آوار

این دهمین خبرنامه کارگری زمانه است که هر دو ماه یک بار منتشر می‌شود.

تمرکز خبرنامه کارگری بر روی این نکات عمده است: امنیت و سلامت در محل کار، تبعیض در محل، قانون کار، زنان، کودکان کار، مسائل مربوط به قراردادهای بیکاری، تعویق و یا پرداختن دستمزدها، و نیز موضوع تشکلهای کارگری.

زمانه به شکل پیگیر اخبار کارگری در ایران را گزارش می‌کند. این [دوماهنامهها](#) نظر دارند که یک «تصویر بزرگ» از موضوع حقوق کارگران ایران ارائه کنند تا دانش و آگاهی در مورد وضعیت کارگران در ایران افزایش یابد. گزارش پیش رو رخدادهایی را در محدوده تقریبی آذر و دی ۱۳۹۸ / دسامبر ۲۰۱۹ و ژانویه ۲۰۲۰ پوشش می‌دهد. خبرنامه مدعی کامل بودن و پوشش همه رخدادهای نیست.

ما در اول ماه سال گذشته یک خبرنامه [سالانه](#) هم منتشر کردیم که در آن موضوعات عمده در حوزه کارگری در یک بازه یک ساله بررسی شده‌اند.

مسائل عمده

حذف یارانه بنزین و آزادسازی این حامل انرژی مهم و تاثیرگذار در پایان آبان با اعتراضات گسترده در سراسر ایران روبرو شد. شرکت ملی پخش فرآورده‌های سوختی شامگاه ۲۴ آبان نرخ بنزین آزاد را سه برابر کرد و طرح سهمیه‌بندی بنزین را که یکبار در سال‌های قبل اجرا و متوقف شده بود به اجرا گذاشت.

حکومت معترضان را با خشونت سرکوب کرد به گونه‌ای که برپایه گزارش رسانه‌های خبری و سازمان‌های حقوق بشری حداقل ۳۶۶ نفر و حداکثر ۱۵۰۰ تن، از جمله ۱۷ کودک در جریان اعتراضات کشته شدند. با گذشت بیش از دو ماه از آغاز اعتراضات، حکومت همچنان از بیان شمار کشته شدگان، مجروحان و دستگیرشدگان که غالب آنها به گفته مقام‌های ارشد حکومتی، کارگران با دستمزد پایین یا بیکاران و حاشیه‌نشینان بودند، خودداری می‌کند.^۱

سید حسین نقوی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی ایران ۴ آذر به نقل از نماینده وزارت اطلاعات اعلام کرد: اغلب دستگیرشده‌ها بیکار و یا دارای مشاغل کم‌درآمد بودند که بیانگر تاثیرگذاری مستقیم افزایش نرخ بنزین بر معیشت مزدبگیران و تهیدستان شهری است.

افزایش نرخ بنزین همانطور که پیش‌بینی می‌شد نرخ تورم را تحریک کرد. براساس اعلام مرکز آمار نرخ تورم در پایان آذر نسبت به یک ماه قبل هشت دهم درصد افزایش یافت. این شاخص برای گروه کالایی خوراکی و آشامیدنی که نزدیک به یک چهارم بودجه خانوار را به خود اختصاص می‌دهد اما ۵۵٫۷ درصد برآورد شد که به معنای هزینه بیشتر کارگران برای مواد غذایی است.^۲

دولت حسن روحانی وعده کرده است با پرداخت «کمک هزینه معیشتی» بخشی از افزایش قیمت کالا و خدمات ناشی از افزایش نرخ بنزین را جبران کند. براساس اعلام سخنگوی دولت به خانوارهای تک نفره ۵۵ هزار تومان و به خانوارهای ۵ نفره و بیشتر ۲۰۵ هزار تومان کمک هزینه تعلق خواهد گرفت. دولت مدعی است که تا به حال دو مرتبه کمک هزینه را به حساب سرپرستان خانواده‌های مشمول واریز کرده است. فعالان کارگری و مزدبگیران معتقدند که کمک معیشتی نمی‌تواند افزایش هزینه‌ها و

۱ خیرگزاری آفتاب، ۴ آذر ۱۳۹۸: <http://bit.ly/39LL4vA>

۲ خیرگزاری فارس، ۱ دی ۱۳۹۸: <http://bit.ly/2ZZAoYv>

شکاف درآمد و هزینه را جبران کند. براساس آخرین برآورد کمیته مزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار - از تشکلهای کارگری وابسته به دولت - هزینه سبد معیشت که در برگیرنده کالاهای اساسی و ضروری است به ۸ میلیون تومان در ماه بالغ شده که شش میلیون تومان از حداقل دستمزد و مزایای جانبی (در بهترین حالت ۲ میلیون تومان) بیشتر است.^۳

این در شرایطی است که بسیاری از بنگاههای خصوصی و نهادهای عمومی دستمزد کارگران را با تأخیر پرداخت می‌کنند و کارگران در برخی مناطق ناچار به دستفروشی یا کولبری می‌شوند و با تجمع، اعتصاب و دیگر اشکال اعتراض عمومی خواستار دریافت مطالبات مزدی معوقه خود هستند. حکومت در مقابل اعتراضات شیوه‌های متفاوتی در نظر گرفته است. در بنگاههایی که اعتراضها طولانی و به بیرون از بنگاه منتقل می‌شود، حکومت کارگران را سرکوب خشن می‌کند و در داخل بنگاهها با وعده، ایجاد تفرقه میان کارگران و اخراج کارگران معترض تلاش می‌کند اعتراضات را به گفته مقام‌های دولتی «کنترل» و «هدایت» کند.

۱۲ دی / ۲ ژانویه قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس جمهوری اسلامی در عراق با حمله یک پهپاد آمریکایی کشته شد. این رخداد شرایط را در ایران و منطقه تغییر داد. در داخل ایران حکومت از این ترور برای آنچه که «وحدت ملی» عنوان می‌شود استفاده کرد و با برگزاری مراسم تشییع جنازه او در چند شهر، از جمله اهواز که محل اعتراضات کارگری گسترده در سالهای اخیر بود و تهران، فضای اجتماعی را تحت تأثیر قرار دارد. خبرهای مربوط به اعتراضات بیشتر از قبل سانسور شد. علاوه بر این، ایران اعلام کرد که با اجرای گام پنجم کاهش تعهدات برجام (توافق هسته‌ای) هیچ محدودیتی برای غنی‌سازی اورانیوم را نمی‌پذیرد. تصمیمی که احتمال درگیری نظامی و جنگ را افزایش داد. ایران شامگاه هشتم ژانویه به دو پایگاه نظامی آمریکا در عراق موشک شلیک کرد. آمریکا در واکنش به این اقدام تحریم‌های تازه‌ای بر ایران وضع کرد. در ایران از ۲۱ دی با وجود فضای امنیتی و سرکوب موج تازه‌ای از اعتراضات آغاز شد.

^۳ خبرگزاری کار ایران (اینا)، ۱۵ مهر ۱۳۹۸: <http://bit.ly/36EtomM>

سرکوب

به دنبال اعتراض به گرانی بنزین که به گفته مقام‌های دولتی در بیش از ۱۸۰ شهر در ۲۸ استان ایران رخ داد، هزاران تن در نقاط مختلف ایران کشته، زخمی و یا بازداشت شدند. مقام‌های دولتی ایران همچنان از بیان جزئیات درباره شمار کشته‌شدگان و بازداشت‌شدگان خودداری می‌کنند. تنها سعدالله زارعی از نویسندگان روزنامه کیهان که زیر نظر رهبر جمهوری اسلامی ایران منتشر می‌شود، از کشته شدن ۱۷۵ تن خبر داده است. این آمار اما با گزارش سایت خبری «کلمه» و سازمان‌های حقوق بشری تفاوت دارد. سایت کلمه شمار کشته‌شدگان را به نقل از منابع آگاه ۶۳۱ نفر گزارش کرده است.^۴ خبرگزاری رویترز قبل‌تر از ۱۵۰۰ کشته در اعتراضات آبان خبر داده بود.^۵ در میان کشته‌شدگان حداقل ۱۸ تن کودک بودند.

۶ آذر حسن نقوی حسینی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و مجلس شورای اسلامی ایران گفت که در جریان اعتراضات بنزینی حدود ۷ هزار نفر دستگیر شدند.^۶ او ۴ آذر به نقل از وزیر اطلاعات جمهوری اسلامی گفته بود که اکثر بازداشت‌شدگان بیکار یا شاغل با درآمد کم هستند که بیانگر سرکوب گسترده کارگران و تهیدستان شهری در جریان اعتراضات به گرانی بنزین بود.

^۴ سایت کلمه، ۱۲ دی ۱۳۹۸؛ <https://www.kalame.com/1398/10/12/klm-275274>

^۵ خبرگزاری رویترز؛ <https://reut.rs/2R07Eem>

^۶ خبرگزاری آفتاب، ۶ آذر؛ <http://bit.ly/39VfE96>

پلیس معترضان به گرانی بنزین در اورمیه را محاصره کرده است.

پس از پایان یافتن اعتراضات هم مأموران امنیتی فعالان کارگری را احضار و یا دستگیر کردند. سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی ایران ۲۰ آذر از احضار ۱۶ تن از اعضای این سندیکا به پلیس امنیت تهران خبر داد. دادگاه تجدید نظر تهران هم در دی ماه حکم دادگاه بدوی که حسن سعیدی از اعضای این سندیکا را به ۵ سال زندان و دو سال محرومیت از گوشی هوشمند، ممنوعیت عضویت در احزاب و گروه سیاسی و فعالیت در شبکه‌های اجتماعی محکوم کرده بود، عیناً تأیید کرد.^۷

حسن سعیدی ۱۱ اردیبهشت امسال در تجمعی که به مناسبت روز کارگر در تهران برگزار شد، دستگیر شد. ندا ناجی، دانشجویی که در همان روز دستگیر شده بود، همچنان در زندان نگهداری می‌شود. دادگاه انقلاب تهران او را نیز به ۵ سال و شش ماه زندان محکوم کرده است. عاطفه رنگریز و مرضیه امیری دو تن از بازداشت شدگان روز جهانی کارگر توسط شعبه ۳۶ دادگاه تجدیدنظر استان تهران به ریاست قاضی احمد زرگر هر کدام به پنج سال حبس محکوم شده‌اند. عاطفه رنگریز پیش از این در دادگاه بدوی به ۱۱ سال و ۶ ماه زندان و ۷۴ ضربه شلاق محکوم شد که ۷ سال آن لازم الاجرا بود. همچنین مرضیه امیری در دادگاه بدوی به ۱۰ سال و ۶ ماه زندان و ۱۴۸ ضربه شلاق محکوم شده

^۷ کانال تلگرام سندیکای کارگران شرکت اتوبوسرانی تهران، ۸ دی ۱۳۹۸ <https://t.me/vahedsyndica/3385>

بود که ۶ سال آن قابلیت اجرا داشت. آنیسا اسداللهی یکی دیگر از بازداشت شدگان روز کارگر هم که به یکسال زندان محکوم شده بود، باردیگر دستگیر و به زندان منتقل شد.^۸

دادگاه تجدیدنظر همچنین اسماعیل بخشی و محمد خنیفر، دو کارگر اخراج شده نیشکر هفت‌تپه را هم هر کدام به پنج سال زندان محکوم کرد. سپیده قلیان، امیر امیرقلی، امیرحسین محمدی‌فرد و ساناز الهیاری هم هر یک به پنج سال زندان محکوم شدند.^۹ فرزانه زیلابی، وکیل علی نجاتی و سایر کارگران نیشکر هفت‌تپه هم در میانه آذر خبر داد دادگاه نجاتی کارگر بازنشسته این کارخانه را به پنج سال زندان محکوم کرده است.^{۱۰} علاوه بر این ۱۳ کارگر نیشکر هفت‌تپه نیز در دادگاه تجدیدنظر شوش محاکمه شدند. اتهام این کارگران اخلال در نظم اعلام شده بود. این کارگران پیشتر به هشت ماه زندان و شلاق محکوم شده بودند.^{۱۱}

جعفر ابراهیمی، معلم و عضو کانون صنفی معلمان تهران ۵ دی در شهریار دستگیر و به زندان منتقل شد. مقام‌های قضایی مانع آزادی موقت این معلم زندانی با وثیقه شدند.^{۱۲} علاوه بر او محمد حبیبی، محمود بهشتی لنگرودی و اسماعیل عبدی سه عضو دیگر کانون صنفی معلمان همچنان زندانی هستند. به محمد تقی فلاحی، دبیر کانون صنفی معلمان تهران، در یکسال گذشته ۵۰ معلم به مراجع قضایی احضار و برای آنها پرونده قضایی تشکیل شده است.^{۱۳}

۱۶ آذر پروین محمدی، نایب‌رئیس اتحادیه آزاد کارگران ایران در دادسرای ناحیه یک کرج بازداشت و برای تحمل یک سال حبس به زندان کجویی این شهر منتقل شد. او ۹ اردیبهشت امسال بازداشت و پس از محاکمه به یکسال زندان محکوم شده بود. جعفر عظیم‌زاده دبیر اتحادیه آزاد کارگران هم از اردیبهشت زندانی است.^{۱۴} همچنین دادگاه انقلاب سنندج کامران ساختمانگر، فعال کارگری در کردستان را به شش سال زندان محکوم کرد.^{۱۵} خالد حسینی، یکی دیگر از فعالان کارگری در کردستان نیز بازداشت و پس از چند روز به قید وثیقه آزاد شد. جلیل محمدی، فعال کارگری در

۸ اتحادیه آزاد کارگران، ۱۴ دی ۱۳۹۸، <http://bit.ly/37PPD9f>

۹ پایگاه خبری آفتاب، ۲۶ آذر ۱۳۹۸، <http://bit.ly/2T9ZTVY>

۱۰ کانال تلگرام سندیکای کارگران نیشکر هفت‌تپه، ۱۸ آذر ۱۳۹۸، https://t.me/syndica_7tape/2470

۱۱ کانال تلگرام سندیکای کارگران نیشکر هفت‌تپه، ۱۷ دی ۱۳۹۸، https://t.me/syndica_7tape/2492

۱۲ کانال تلگرامی کانون صنفی معلمان ایران، ۱۹ دی ۱۳۹۸، <https://t.me/kaseni/7773>

۱۳ کانال تلگرام کانون صنفی معلمان، ۸ دی ۱۳۹۸، <https://t.me/kaseni/7692>

۱۴ خبرگزاری کار ایران، ۱۸ آذر ۱۳۹۸، <https://www.ilna.news/fa/tiny/news-844542>

سنندج هم در آذر بازداشت شد. علی اسحاق، فعال کارگری نیز پس از اعتراضات به گرانی بنزین دستگیر شد. دستگاه قضایی آزادی موقت او را به سپردن ۲۰۰ میلیون تومان وثیقه مشروط کرده است.^{۱۵} او و بسیاری از بازداشت شدگان اعتراضات به گرانی بنزین توان مالی تامین وثیقه‌های تعیین شده از سوی قضات را ندارند.

۱۴ دی محمد تقی آبابی، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان مرکزی فاش کرد دو تن از کارگران هپکو که تابستان بازداشت و به قید وثیقه آزاد شده بودند، دوباره دستگیر شدند.^{۱۶} هویت این دو کارگر بازداشت شده هنوز فاش نشده است.^{۱۷}

اعتراضات کارگری

مطالبات مزدی معوق همچنان اصلی‌ترین دلیل اعتراض کارگران در نقاط مختلف ایران به شمار می‌آید. هرچند اعتراض عمومی به گرانی بنزین و فضای امنیتی پس از آن اعتراض‌های کارگری را نیز تحت تاثیر قرار داد و ماموران امنیتی شماری از کارگران و فعالان کارگری در شهرهای مختلف را دستگیر کردند، اما این وضعیت مانع اعتراض‌های کارگران، معلمان و پرستاران نشد.

۱۲ دی پرستاران مشهد در اعتراض به مطالبات مزدی معوق‌شان مقابل ساختمان استانداری خراسان رضوی تجمع کردند. پیش از آن هم خانه پرستار به عنوان یکی از تشکلهای صنفی پرستاران در نامه‌ای سرگشاده به حسن روحانی، رئیس جمهوری ایران اعلام کرد، پرستاران در مراسم نمایشی تقدیر از پرستاران و جشن روز پرستار شرکت نمی‌کنند. پرستاران در ایران با فشار کاری (ساعت اضافه کاری)، دستمزد کم و مطالبات مزدی معوق به کار ادامه می‌دهند. وزارت بهداشت و درمان خدمات پرستاری را به شرکت‌های خدماتی تامین نیروی انسانی واگذار کرده و بخش خصوصی پرستاران را با حداقل دستمزد استخدام موقت می‌کند. مطالبات معوق پرستاران در بیمارستان‌های دولتی به ۱۴ ماه رسیده است. به گفته رئیس سازمان نظام پرستاری ایران، در حال حاضر میزان معوقات مزدی پرستاران حداقل ۸ ماه و حداکثر ۲۲ ماه است.^{۱۸}

^{۱۵} رادیو زمانه، ۱۹ آذر ۱۳۹۸؛ <https://www.radiozamaneh.com/478827>

^{۱۶} خبرگزاری کار ایران، ۱۶ دی ۱۳۹۸؛ <https://www.ilna.news/fa/tiny/news-856295>

^{۱۷} رادیو زمانه، ۸ دی ۱۳۹۸؛ <https://www.radiozamaneh.com/481646>

^{۱۸} رادیو زمانه، ۱۲ دی ۱۳۹۸؛ <https://www.radiozamaneh.com/482143> و رادیو زمانه ۴ دی ۱۳۹۸؛ <https://www.radiozamaneh.com/481150>

۱۸ آذر هم کارگران و کارکنان خدمات بیمارستان الزهرا اصفهان در اعتراض به پرداخت نشدن دستمزدهایشان در محل کار تحصن کردند. حدود سه هزار و ۵۰۰ کارمند و کارگر خدماتی و درمانی بیمارستان الزهراء اصفهان از ۹ ماه پیش اضافه کاری و کارانه خود را دریافت نکرده‌اند.^{۱۹} پرستاران اصفهان هم یک روز بعد در اعتراض به اجرای طرح قاصدک مقابل ساختمان استانداری این استان تجمع کردند.^{۲۰} وزیر بهداشت ایران ۸ دی گفت که مخالف این طرح است و باید این طرح لغو شود. طرح قاصدک از آغاز نیز با مخالفت پرستاران همراه بود. وزارت بهداشت و درمان در این طرح یک فرمول برای محاسبه کارانه و اضافه کار پرستاران در نظر گرفته است. به گفته پرستاران از زمان اجرای این طرح، پرداخت کارانه پرستاران به تأخیر افتاده و دستمزد ساعت‌های اضافه کار کاهش یافته است. پرستاران خواهان لغو این طرح هستند.

بازنشستگان و معلمان

تجمع بازنشستگان مقابل ساختمان مجلس شورای اسلامی، ۲ دی ۱۳۹۸

^{۱۹} رادیو زمانه؛ ۱۸ آذر ۱۳۹۸، <https://www.radiozamaneh.com/478599>

^{۲۰} خبرگزاری کار ایران، ۱۹ دی؛ <http://bit.ly/2QYOhCt>

بازنشستگان در ادامه اعتراضات خود، ۲ دی مقابل ساختمان مجلس شورای اسلامی تجمع کردند. آنها خواستار اجرای قانون همسان‌سازی حقوق بازنشستگان هستند. دولت اما در سال جاری (۹۸) تنها دو هزار میلیارد تومان اعتبار برای اجرای این قانون تخصیص داد و به گفته رئیس سازمان برنامه و بودجه، حقوق بازنشستگان به صورت پلکانی افزایش خواهد یافت. براساس گزارش رسانه‌های حکومتی ایران حداقل ۷۵ درصد بازنشستگان کمتر از دو میلیون تومان در ماه درآمد دارند.^{۲۱} این در حالی است که حداقل سبد معیشت به عنوان معیار زندگی متوسط در مناطق شهری بیش از هشت میلیون تومان برآورد می‌شود. برخورداری از بیمه درمانی و بیمه تکمیلی مناسب و متوقف کردن خصوصی‌سازی آموزش و بهداشت و تأمین اجتماعی از دیگر خواسته‌های بازنشستگان عنوان می‌شود. دولت جمهوری اسلامی در نظر دارد طرح اصلاحات پارامتریک تأمین اجتماعی را که به کاهش خدمات اجتماعی می‌انجامد، اجرایی کند. در این طرح حقوق دوره بازنشستگی کاهش می‌یابد و در مقابل سن بازنشستگی افزایش خواهد یافت.

همزمان با تحصن بازنشستگان، معلمان هم در همبستگی با آنها و مطالبات صنفی خود در نقاط مختلف ایران در محل کار تحصن کردند. براساس اعلام شورای هماهنگی تشکلهای صنفی معلمان، معلمان در استان‌های بوشهر، کردستان، فارس، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، هرمزگان، مازنداران و گیلان تحصن کردند. ۲ دی آموزش و پرورش مدارس استان‌های تهران و البرز را به دلیل آلودگی هوا تعطیل اعلام کرده بود. خواسته‌های معلمان معترض عبارت است از افزایش بودجه آموزش و پرورش، افزایش دستمزد معلمان، توقف خصوصی‌سازی آموزش و پرورش و کالایی‌سازی آموزش.^{۲۲}

پایان اعتصاب نیشکر هفت‌تپه؛ شروع دوباره اعتراضات هیکو

۱۳ آذر کارگران نیشکر هفت‌تپه پس از دو ماه و ۱۲ روز به صورت مشروط به اعتصاب و اعتراض خود پایان دادند. خواسته‌های کارگران معترض که بارها از سوی نهادهای امنیتی احضار و تهدید شدند، عبارت بود از بازگشت به کار کارگران اخراج شده، خلع ید از مالکان شرکت، بازگشت شرکت به صورت موقت به دولت و سپس واگذاری سهام آن به کارگران، پرداخت دستمزد و حق بیمه معوقه و پایان

۲۱ رادیو زمانه، ۲ دی ۱۳۹۸ <https://www.radiozameh.com/480906>

۲۲ رادیو زمانه، ۲ دی ۱۳۹۸ <https://www.radiozameh.com/480906>

دادن به تشکیل پرونده قضایی برای کارگران.^{۲۳} مالکان شرکت کشت و توسعه نیشکر هفت تپه ۲۹ آبان همزمان با اعتراض‌ها به گرانی بنزین شرکت را به صورت موقت تعطیل و دوباره بازگشایی کردند.^{۲۴}

آنها همچنین اعلام کردند با بازگشت به کار اسماعیل بخشی و محمد خنیفر، دو کارگری که به ۵ سال زندان محکوم شدند، مشکلی نخواهند داشت. خبرگزاری دولتی کار ایران، ایلنا حتی مدعی شد اسماعیل بخشی به کار بازگشته است. این خبر اما چند روز بعد تکذیب شد تا مشخص شود وعده مدیران کارخانه محقق نشده است.^{۲۵} رئیس دادگستری شوش ۲۹ آذر به کارگران وعده کرد که موضوع بازگشت به کار بخشی و خنیفر در شورای تامین استان پیگیری شود و پرونده قضایی کارگران برای شش ماه به تأخیر بیافتد. این وعده اما عملی نشد و کارگران نیشکر هفت تپه در دی ماه محاکمه شدند.

دوم دی کارگران شرکت پیمانکاری هپکو در اعتراض به عملی نشدن وعده‌های مسؤلان در اراک راهپیمایی، و مقابل استانداری مرکزی تجمع کردند. این اعتراض دو هفته پس از جلسه تعیین وضعیت دو ابرشرکت پیمانکاری صنعتی اراک، شرکت‌های هپکو و آذرآب، با حضور اسحاق جهانگیری معاون رئیس جمهوری رخ می‌دهد. مسؤلان در این جلسه وعده رسیدگی به مشکلات این دو شرکت را داده بودند. جلسه تعیین وضعیت هپکو و آذرآب دوشنبه ۱۸ آذر با حضور اسحاق جهانگیری، محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، محمد اسلامی، سرپرست وزارت راه و شهرسازی، علی آقازاده، استاندار استان مرکزی، و نیز مدیر کل بانک ملی و رئیس سازمان خصوصی‌سازی برگزار شد. این شرکت در حال حاضر در اختیار سازمان خصوصی‌سازی است اما این سازمان در نظر دارد باردیگر سهام آن را به بخش خصوصی واگذار کند.^{۲۶} کارگران هپکو یکبار نیز ۱۰ آذر در اراک راهپیمایی کردند. در این روز کارگران آذرآب هم همراه کارگران هپکو به خیابان آمدند.^{۲۷} کارگران واگن پارس در اراک هم برای دو روز متوالی دست از کار کشیدند. به دنبال این اعتراض دو تن از کارگران این کارخانه به مراجع قضایی احضار شدند.

^{۲۳} رادیو زمانه، ۱۳ آذر؛ <https://www.radiozamaneh.com/477761>

^{۲۴} خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، ۲۹ آبان ۱۳۹۸ <http://bit.ly/2QDPCQc>

^{۲۵} خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، ۱۵ آذر ۱۳۹۸ <http://bit.ly/2tL3e2Q>

^{۲۶} رادیو زمانه، ۲ دی ۱۳۹۸؛ <https://www.radiozamaneh.com/480935>

^{۲۷} رادیو زمانه، ۱۱ آذر ۱۳۹۸؛ <https://www.radiozamaneh.com/477416>

کارگران شهرداری مریوان به کولبری روی آوردند

کارگران مترو اهواز دوشنبه ۱۸ و سه‌شنبه ۱۹ آذر در اعتراض به تأخیر ۲۰ ماهه در پرداخت حقوق‌شان باردیگر تجمع کردند. شرکت پیمانکاری کیسون و شهرداری اهواز هر یک طرف مقابل را مسؤول پرداخت نشدن دستمزد کارگران معرفی می‌کنند. این در حالی است که شورای تأمین استان خوزستان شرکت کیسون و شهرداری را موظف به پرداخت مطالبات کارگران (هر یک ۵۰ درصد) کرده است.^{۲۸}

در استان خوزستان کارگران شهرداری کوت عبدالله و دوده فام دزفول هم نیز در اعتراض به پرداخت نشدن دستمزدها و نداشتن امنیت شغلی تجمع کردند. کارگران شهرداری کوت عبدالله دوشنبه ۲۵ آذر دست در اعتراض به پرداخت نشدن دستمزدهایشان از شهریور امسال دست از کار کشیدند و مقابل ساختمان شهرداری تجمع کردند.^{۲۹} مهر امسال شهردار کوت عبدالله گفته بود که ۱۳ تن در ارتباط با اعتراضات کارگران شهرداری این شهر دستگیر شدند.^{۳۰}

کارگران کارخانه دوده‌فام وابسته به بنیاد مستضعفان روز چهارشنبه ۲۷ آذر در اعتراض به عدم امنیت شغلی، عدم اجرای طرح طبق بندی مشاغل و اخراج نماینده کارگران دست از کار کشیدند و در محوطه کارخانه تجمع کردند. خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران (ایرنا) اخراج نماینده کارگران و برنامه ریزی برای اخراج ۴۰ تا ۷۰ کارگر دیگر را علت اعتراض کارگران گزارش کرد. کارگران معترض خواستار بازگشت به کار کارگر اخراج شده و تعهد مدیران شرکت مبنی بر اخراج نکردن کارگران شدند.^{۳۱}

در مریوان هم کارگران شهرداری در اعتراض به پرداخت نشدن دستمزدهایشان از ۳ دی دست از کار کشیدند. ۱۴ دی خبرگزاری دولتی کار ایران (ایلنا) از روی آوردن اجباری برخی از کارگران شهرداری به کولبری خبر داد.^{۳۲} علاوه بر این کارگران شهرداری جهرم در استان فارس هم به گفته رئیس شورای اسلامی این شهر «چندین ماه» معوقه مزدی دارند. ۲۸۰ کارگر قراردادی مجموعه شهرداری

^{۲۸} عصر ایران، ۱۸ آذر ۱۳۹۸؛ <http://bit.ly/2sSOQWx>؛ رادیو زمانه ۱۹ آذر؛ <https://www.radiozamaneh.com/478810>

^{۲۹} خبرگزاری کار ایران، ۲۵ آذر ۱۳۹۸؛ <http://bit.ly/36D200z>

^{۳۰} رادیو زمانه، ۲۸ مهر ۱۳۹۸؛ <https://www.radiozamaneh.com/470080>

^{۳۱} خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، ۲۷ آذر؛ <http://bit.ly/307GIXD>

^{۳۲} خبرگزاری کار ایران، ۱۴ دی ۱۳۹۸؛ <http://bit.ly/2uz3T89>

امیدیه نیز به دلیل آنچه «کمبود منابع مالی» عنوان می‌شود، بیش از ۴ ماه است حقوق و مزایا دریافت نکرده‌اند.

کارگران شهرداری در بیشتر نقاط ایران معوقه‌مزدی دارند. شهرداری‌ها شرکت‌های پیمانکاری تأمین نیروی انسانی را مسؤل تأخیر در پرداخت دستمزدها معرفی می‌کنند و شرکت‌های پیمانکار هم مدیران شهرداری را که صورت وضعیت پیمانکاران را به موقع پرداخت نمی‌کنند.^{۳۳} کارگران معدن چادرملو از یکم دی در اعتراض به عدم اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل، در محوطه محل کار تجمع کردند. تجمع این کارگران حداقل تا سه روز ادامه داشت. آنها در آذر ماه نیز با تجمع در نمازخانه معدن به وضعیت کاری خود اعتراض کردند. این کارگران به واسطه شرکت پیمانکاری مشغول به کار هستند.^{۳۴}

در قزوین هم در اعتراض به ثابت ماندن نرخ نان مقابل ساختمان استانداری تجمع کردند.^{۳۵} در تاکستان هم کارگران کارخانه روغن اوپلا (صنعت غذایی کوروش) در اعتراض به استثمار و نداشتن امنیت شغلی تجمع کردند. مزد ماهانه این کارگران در قبال ۱۲ ساعت کار روزانه، یک میلیون و ۲۰۰ تا یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است که کمتر از حداقل دستمزد تعیین شده از سوی شورای عالی کار است. کارگران خواستار پایان دادن به قراردادهای موقت و پیمانی و قرارداد مستقیم با کارخانه شدند.^{۳۶}

تداوم اخراج و بیکارسازی کارگران

مرکز آمار ایران نرخ بیکاری در پایان آذر را ۱۰٫۸ درصد اعلام کرد و مدعی شد در مقایسه با سه ماه گذشته دو دهم درصد افزایش و یکسال قبل کاهش یافته است. نکته قابل توجه در آمارگیری نیروی کار و محاسبه نرخ اشتغال و بیکاری در ایران این است که مرکز آمار کلیه کارآموزان، شاغلان در مشاغل خانوادگی بدون مزد، سربازان و افرادی را که در هفته آمارگیری حداقل یک ساعت کار کرده باشند را شاغل محسوب می‌کند. برپایه همین محاسبات از هر ۴ جوان کمتر از ۲۵ سال حداقل یک

^{۳۳} خبرگزاری دولتی کار ایران، ۴ دی، <http://bit.ly/2QEiH1P>

^{۳۴} خبرگزاری کار ایران، ۷ دی ۱۳۹۸، <https://www.ilna.news/fa/tiny/news-851983>

^{۳۵} خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، ۱۰ دی ۹۸، <http://bit.ly/2QFotfq>

^{۳۶} کارگر نیوز، ۲۰ آذر ۱۳۹۸، <http://www.kargarnews.ir/fa/pages/?cid=46846>

نفر در ایران بیکار است. نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی هم ۱۷,۴ درصد گزارش شده است که غیرواقعی به نظر می‌رسد.^{۳۷}

مرکز آمار در حالی این آمار را منتشر کرد که موج اخراج و بیکارسازی کارگران در ایران متوقف نشده است. شماری از پروژه‌های عمرانی در ماه‌های گذشته متوقف شد. از جمله در سیستان و بلوچستان پروژه آبرسانی دشت سیستان متوقف و کارگران اخراج شدند. دبیر اجرایی خانه کارگر استان سیستان و بلوچستان گفت کارگران اخراج شده برای تأمین معیشت به قاچاق سوخت روی آورده‌اند.^{۳۸}

اول دی ماه نیز ۲۳ کارگر فولاد قزوین تحت عنوان «تعدیل نیروی کار» اخراج شدند.^{۳۹} ۶۰۰ کارگر فولادین آمل هم همچنان بیکار هستند. این کارگران ماه‌های گذشته تحت تاثیر بحران قطعه‌سازان و خودروسازان شغل خود را از دست دادند. صنایع خودروسازی ایران با یک بحران بزرگ روبرو است و پیش‌بینی می‌شود در ماه‌های آینده چند هزار کارگر شغل خود را از دست بدهند. در کرمان با بیش از دو هزار کارگر قطع همکاری خواهد شد. در آمل حدود ۱۶۰۰ کارگر ممکن است شغل خود را از دست دهند. بحران اصلی خودروسازان ایران که وابسته به دولت و رانتیر نیز هستند پس از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای و بازگشت تحریم‌ها آغاز شد؛ خودروسازان خارجی که به ایران رفته بودند برای در امان ماندن از مجازات لغو تحریم‌ها ایران را ترک کردند و یا قرارداد همکاری با شرکای ایرانی را فسخ کردند.^{۴۰}

بحران مالی در بخش داروسازی هم حدود شش هزار تن از کارگران بخش پخش دارو را بیکار کرد. بحران مالی شرکت‌های دارویی و پخش دارو به دلیل پرداخت نکردن مطالبات این شرکت‌ها از سوی سازمان‌های بیمه‌گر، به ویژه بیمه سلامت، روی داده است.^{۴۱} علاوه بر این، رکود صنعت ساختمان سبب بیکاری صدها کارگر در این بخش شد. پیروز چراغی، رئیس انجمن صنفی کارگران کوره‌پزخانه‌های یافت‌آباد، آذر امسال به خبرگزاری کار ایران گفت: در حال حاضر اکثر کوره‌پزخانه‌های شمس‌آباد، چهاردانگه و گلشهر تعطیل شده‌اند. در اسماعیل‌آباد، در جاده ساوه ۳۰ تا ۴۰ کوره‌پزخانه

^{۳۷} مرکز آمار ایران، ۱۴ دی ۱۳۹۸ <http://bit.ly/2s8sjiU>

^{۳۸} خبرگزاری کار ایران، ۳ دی ۱۳۹۸ <http://bit.ly/36DShyV>

^{۳۹} خبرگزاری کار ایران، ۳۰ آذر ۱۳۹۸ <https://www.ilna.news/fa/tiny/news-849329>

^{۴۰} خبرگزاری کار ایران، ۹ دی ۱۳۹۸ <https://www.ilna.news/fa/tiny/news-851954>

^{۴۱} خبرگزاری کار ایران، ۱۷ دی ۱۳۹۸ <https://www.ilna.news/fa/tiny/news-850966>

فعال بود که الان فقط ۴ کوره فعال است. در محمودآباد که حدود جاده خاوران است، ۵۰ کوره وجود داشت که از آن فقط ۵ کوره باقی مانده است. این وضعیت موجب بیکاری کارگران که اغلب آنها کارگران مهاجر هستند شده است. این کارگران فاقد بیمه تأمین اجتماعی هستند. آنها روزانه حدود ۱۸ ساعت با دستمزد کمتر از حداقل دستمزد مصوب کار می‌کنند و بیشترشان در همان کوره‌های آجرپزی با حداقل امکانات سکونت دارند.^{۴۲}

جمشید عدالتیان، از اعضای پیشین اتاق بازرگانی ایران بدون بیان آمار مشخصی از تملک واحدهای تولیدی کوچک از سوی بانک‌ها خبر داد. مجمع تشخیص مصلحت نظام بانک‌ها را از تملک واحدهای صنعتی به دلیل تأخیر در بدهی منع کرده است. بانک‌ها اما این مصوبه را نادیده گرفته و دستکم ۱۴۰۰ واحد تولیدی را تملک کرده‌اند.^{۴۳}

زنان: گسترش شکاف جنسیتی

در سال ۲۰۱۹ شکاف جنسیتی در ایران گسترش یافت. جایگاه ایران در رتبه بندی شکاف جنسیتی شش پله سقوط کرد و به ۱۴۸ رسید.^{۴۴} بر اساس گزارش مرکز آمار در پاییز امسال نرخ بیکاری زنان حدود یک ششم مردان و نرخ بیکاری آنان حدود دو برابر نرخ بیکاری مردان بود؛ نرخ بیکاری برای مردان بالاتر از ۱۵ سال ۸،۹ درصد و برای زنان ۱۷،۳ درصد گزارش شده است. نرخ مشارکت اقتصادی زنان به ۱۷،۵ درصد در مقابل ۷۱ درصد گروه مردان رسیده است.^{۴۵}

^{۴۲} خبرگزاری کار ایران، ۵ آذر ۱۳۹۸، <https://www.ilna.news/fa/tiny/news-838508>

^{۴۳} خبرگزاری کار ایران، ۳ دی ۱۳۹۸، <https://www.ilna.news/fa/tiny/news-847080>

^{۴۴} رادیو زمانه، ۱۳ دی ۱۳۹۸، <https://www.radiozamaneh.com/482343>

^{۴۵} مرکز آمار ایران، ۱۴ دی ۱۳۹۸، <http://bit.ly/2s8sijU>

تحصن معلمان، ۲ دی ۱۳۹۸، دبیرستان آمنه مریوان

گزارش رسانه‌های ایران در همین دوره نشان داد که زنان در محل کار بیشتر از مردان استثمار می‌شوند. به عنوان نمونه در فروشگاه‌های پوشاک در سواحل شمالی ایران فروشندگان که اغلبشان زن هستند، با دستمزد کم و شرایط دشوار مشغول به کار هستند و در صورت اعتراض اخراج می‌شوند. غالب کارگران فروشگاه‌ها با قراردادهای موقت و یا بدون قرارداد و برخورداری از بیمه اشتغال دارند.^{۴۶} علاوه بر این همزمان با تشدید رکود اقتصادی، امنیت شغلی کارگران زن بیش از گذشته تهدید می‌شود.^{۴۷} بسیاری از زنان با قرارداد موقت و در مشاغل غیررسمی اشتغال دارند. سمیه گلپور، رئیس کمیته بانوان «کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری»، نبود بیمه، دریافت چک و سفته، ساعت طولانی کار و کار ارزان را مشکل اصلی زنان کارگر عنوان کرد. او درباره وضعیت اشتغال زنان گفت:

۴۶ مرکز آمار ایران، ۱۴ دی ۱۳۹۸؛ <http://bit.ly/2s8sijU>

۴۷ رادیو زمانه، ۴ آذر ۱۳۹۸؛ <https://www.radiozamaneh.com/476236>

زنان کارگر همواره قربانیان بحران‌های اقتصادی بودند و علاوه بر اینکه نیروهای ارزان‌قیمت برای کارفرمایان محسوب می‌شوند در صف نخست تعدیل نیروها نیز قرار دارند.^{۴۸}

کولبران: مرگ دو کودک

۲۶ آذر ماه، فرهاد خسروی کولبر ۱۴ ساله در کوه‌های کردستان ایران و اقلیم کردستان بر اثر سرما درگذشت. او به گفته خانواده‌اش برای تامین معیشت خانواده به همراه برادر دیگرش، آزاد خسروی که او نیز کمتر از ۱۸ سال سن داشت به اجبار به کولبری روی آورده بودند. پس از انتشار خبر فوت برادران خسروی نمایندگان مجلس در طرحی خواستار توقف شلیک مستقیم ماموران مرزبانی به کولبران شدند.^{۴۹}

براساس گزارش شبکه حقوق بشر کردستان در سال ۲۰۱۹، ۷۹ کولبر در مرزهای ایران کشته و ۱۶۵ کولبر هم مجروح شدند که از آنان سه تن، فرهاد و آزاد خسروی و اسماعیل ساوچی نژاد کمتر از ۱۸ سال سن داشتند. در این گزارش علت جان باختن ۵۷ تن از کولبران شلیک مستقیم ماموران مرزبانی جمهوری اسلامی اعلام شده است و ۲۲ نفر دیگر بر اثر حوادثی همچون سقوط از ارتفاع، سرمازدگی، ریزش بهمن، تصادفات جاده‌ای در نتیجه تعقیب و گریز توسط نیروهای انتظامی و همچنین انفجار مین‌های پاکسازی نشده جان خود را از دست دادند. در همین دوره شلیک مستقیم ماموران مرزبانی جمهوری اسلامی ایران موجب زخمی شدن ۱۵۴ کولبر شد. ۱۱ کولبر نیز در اثر سوانح طبیعی مجروح شدند.^{۵۰}

کودکان کار و کارگران مهاجر

در جریان اعتراضات آبان دستکم ۱۷ کودک به ضرب گلوله نظامیان جمهوری اسلامی کشته شدند. محسن محمدپور، کودک کار در خرمشهر یکی از آنان بود که به گفته خانواده‌اش همزمان با درس خواندن برای کمک به خانواده به عنوان کارگر ساختمانی مشغول به کار بود.

^{۴۸} بیدار زنی، ۱۷ آذر ۱۳۹۸ <http://bidarzani.com/29589>

^{۴۹} رویداد ۲۴، ۱ دی ۱۳۹۸ <http://bit.ly/30fctq>

^{۵۰} شبکه حقوق بشر کردستان، ۱۵ دی ۱۳۹۸ <http://kurdistanhumanrights.net/fa/?p=11305>

محسن محمدپور، کودک کار در جریان اعتراضات آبان در خرمشهر به ضرب گلوله پلیس کشته شد

نیمه آذر مأموران امنیتی زهره صیادی، فعال حقوق کودکان را بازداشت کردند. خبر بازداشت او حدود یک هفته پس از دستگیری‌اش رسانه‌ای شد. خانم صیادی در حوزه کودکان مهاجر بدون شناسنامه که در حاشیه تهران سکونت دارند، فعالیت می‌کند. او دوم دی با قرار وثیقه و به صورت موقت از زندان آزاد شد.^{۵۱} بازداشت خانم صیادی از آن نظر اهمیت دارد که چند روز پیش از بازداشت او، مدیرکل امور اجتماعی استانداری تهران گفته بود: ۸۶ درصد کودکان کار پایتخت ایرانی نیستند. فرزانه مروستی همان زمان از برنامه‌ریزی برای اجرای مرحله دوم طرح موسوم به ساماندهی کودکان کار و خیابان خبر داده بود. در مرحله نخست این طرح که به بخش خصوصی واگذار شده بود، کودکان کار دستگیر شده به مراکز نگهداری بخش خصوصی سپرده شدند.^{۵۲}

محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی هم ۱۴ دی مدعی شد مطابق با آمارها حدود ۷۰ تا ۷۵ درصد کودکان کار، کودکان غیرایرانی هستند.^{۵۳}

۵۱ خبرگزاری کار ایران، ۲۶ آذر ۱۳۹۸ <https://www.ilna.news/fa/tinv/news-847756>

۵۲ روزنامه همشهری، ۱۸ آذر ۱۳۹۸ <http://bit.ly/2FGIAMT>

۵۳ روزنامه صبح نو، ۱۵ دی ۱۳۹۸ <http://sobhe-no.ir/newspaper/857/10/34608>

پس از اعتراضات به گرانی بنزین در آبان ماه، مقام‌های دولتی و قضایی ایران مهاجران را «محور اصلی» و یا از مشارکت‌کنندگان در اعتراض‌های خیابانی دانستند. منصور حاجی مدیر کل اتباع و مهاجرین خارجی استانداری تهران، ۳۰ آذر مهاجران و «اتباع افغانستانی» را «محور اصلی» اعتراضات حاشیه تهران دانست و خواستار برنامه‌ریزی برای برخورد با تبدیل شدن کارگران افغانستانی به کارفرما شد.^{۵۴}

مهدی محمودی مدیرکل اموراتباع و مهاجرین وزارت کشور جمهوری اسلامی ایران ۴ دی اتباع خارجی را تهدید کرد که در صورتی که قوانین ایران را رعایت نکنند دستگیر، به اردوگاه‌های نگهداری مهاجران منتقل و از آنجا به افغانستان بازگردانده خواهند شد.^{۵۵}

جواد ابطی، نماینده خمینی‌شهر در مجلس شورای اسلامی ۱۸ دی بازداشت مهاجران افغانستانی در جریان اعتراضات آبان را تایید کرد و گفت: در میان بازداشت‌شدگان تعدادی از اتباع افغانستان نیز حضور دارند.^{۵۶} محمدجواد منتظری، دادستان کل ایران ۱۱ دی بازداشت مهاجران افغانستانی در جریان اعتراضات آبان را تکذیب کرده بود.^{۵۷}

ابراهیم حجازی، مسئول امور مهاجران سفارت افغانستان در تهران هم گفته است که در جریان اعتراضات آبان ماه ۹ تن از اتباع افغانستان کشته شدند.^{۵۸} مقام‌های ایران این ادعا را رد کرده‌اند. سخنگوی وزارت امور خارجه افغانستان اما با تأیید موضوع خواستار تحویل اجساد کشته شدگان افغانستانی به خانواده‌هایشان شده است.^{۵۹}

حوادث کار؛ معدنچیان زیر آوار

براساس گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ایران در شش ماه نخست امسال ۸۹۸ کارگر بر اثر حوادث کار جان خود را از دست دادند.^{۶۰} بخش ساختمان همچنان بالاترین نرخ حواث کار و فوت

^{۵۴} خبرگزاری‌های ایران، ۳۰ آذر ۱۳۹۸ <http://bit.ly/37V3zvl>

^{۵۵} افکارنیوز، ۴ دی ۱۳۹۸ <http://bit.ly/380HkYw>

^{۵۶} شفقنا، ۱۸ دی ۱۳۹۸ <https://af.shafagna.com/FA/251450>

^{۵۷} جمران نیوز ۱۱ دی ۱۳۹۸ <http://bit.ly/2siw7TF>

^{۵۸} روزنامه توسعه ایرانی، ۴ دی ۱۳۹۸ <http://bit.ly/2RcZzt0>

^{۵۹} میدان، ۱ دی ۱۳۹۸ <https://meidaan.com/archive/66251>

^{۶۰} خبرگزاری پانا، ۲۰ آبان ۱۳۹۸ <http://www.pana.ir/news/967640>

ناشی از حوادث کار را به خود اختصاص داده است. برپایه این گزارش در دو فصل نخست امسال ۳۵۴ نفر به دلیل سقوط از بلندی، ۲۳۲ نفر به دلیل اصابت جسم سخت، ۱۴۰ نفر به دلیل برق‌گرفتگی، ۷۸ نفر به دلیل سوختگی، ۴۳ نفر به دلیل کمبود اکسیژن و ۵۱ نفر به سایر دلایل دیگر جان خود را در حوادث کار از دست دادند. بیش از یک سوم حوادث ناشی از کار در حوزه ساخت و ساز رخ می‌دهند و ۳۸ درصد حوادث منجر به مرگ به کارگران بخش ساختمان مربوط است.^{۶۱}

رسانه‌های خبری ایران از آغاز آذر تا ۲۰ دی فوت ۶۴ کارگر بر اثر حوادث کار را گزارش کردند. در همین دوره ۷۷ کارگر نیز حین انجام کار دچار مصدومیت شدند. کارگران بخش ساختمان همچنان در رده نخست حوادث کار و فوت ناشی از حادثه کار قرار داشتند؛ ۲۸ کارگر ساختمانی در اثر سوانح کاری جان باختند و ۱۸ تن هم مجروح شدند. در میان کشته شدگان حداقل دو تن کارگر افغانستانی و یک تن کودک کار بودند.

کارگران ساختمانی معمولاً بدون قرارداد کار و برخورداری از بیمه به صورت روز مزد اشتغال دارند و بسیاری از حوادث کاری این بخش به دلیل اینکه کارگاه‌ها تحت پوشش بیمه قرار ندارند، گزارش نمی‌شود.

در این دوره زمانی فوت دستکم ۹ کارگر معدن گزارش شده است. ۸ کارگر معدن هم بر اثر حوادث کار مجروح شدند. اشرف منصوری، کارشناس ایمنی و بهداشت محیط کار، رعایت نکردن نکات ایمنی و عدم نظارت نهادهای مسئول بر ایمنی معادن کوچک را دلیل اصلی بروز حوادث کاری عنوان کرده است.^{۶۲}

۶۱ خبرگزاری دانشجویان ایران، ۳ دی ۱۳۹۸ <https://www.isna.ir/news/98100302136>

۶۲ رادیو زمانه، ۲۰ دی ۱۳۹۸ <https://www.radiozamaneh.com/483607>

نظرات خود را با ما درمیان بگذارید.

شماره‌های پیشین گزارش حقوق کارگران را دانلود کنید:

کانال تلگرام حقوق کارگران

آموزش کارگری

موضوعات آموزشی در زمینه کارگری

گزارش ویژه

سرکوب فعالیت‌های صنفی و کارگری

بهمن ۱۳۹۷